

duğ u takdirde leff ü neşr makbul olarak söze güzellik katan lafzî sanatlardan sayılır ve söze icâz vasfı kazandırır.

BİBLİYOGRAFYA :

Tehânevî, *Keşşâf*, II, 1301-1302; Tâhîrülmelevî, *Edebiyat Lûgatı*, İstanbul 1973, s. 90-92; Müberrred, *el-Kâmil* (nşr. Zeki Mübârek v.dğr.), Kahire 1355/1936, I, 112; II, 740-741; İbn Vekî, *el-Münşif* (nşr. M. Rıdvân ed-Dâye), Dımaşk 1402/1982, II, 117; İbn Sinân el-Hafâcî, *Sırrü'l-fesâha*, Beyrut 1402/1982, s. 191-192; Zemahşerî, *el-Keşşâf*, Kahire 1373/1953, I, 172; III, 337-338; Fahreddin er-Râzî, *Nihâyetü'l-icâz fi dirâyeti'l-i'câz* (nşr. Bekrî Şeyh Emîn), Beyrut 1985, s. 289-290; Ebû Ya'kûb es-Sekkâkî, *Miftâhu'l-ülûm* (nşr. Naîm Zerzûr), Beyrut 1403/1983, s. 425; Hatîb el-Kazvînî, *el-İzâh fi 'ulûmi'l-belâga* (nşr. M. Abdülmün'im el-Hafâcî), Kahire 1400/1980, II, 503-504; Teftâzânî, *el-Muṭavvel*, İstanbul 1309, s. 426-428; İbn Hicce, *Hizânetü'l-edeb*, Kahire 1304, s. 76 vd.; Ankaravî, *Miftâhu'l-belâga ve misbâhu'l-fesâha*, İstanbul 1284, s. 131-132; Muallim Naci, *Edebiyat Teorileri: İstîlâhât-ı Edebiyye* (haz. M. A. Yekta Saraç), İstanbul 1996, s. 113-116; Abdurrahman Süreyyâ, *Mizânü'l-belâga*, İstanbul 1305, s. 370-371; Diyarbekirli Said Paşa, *Mizânü'l-edeb*, İstanbul 1305, s. 353-354; Manastırlı Mehmed Rifat, *Mecâmiu'l-edeb*, İstanbul 1308, s. 351-353; Ahmed Cevdet Paşa, *Belâgat-ı Osmâniyye*, İstanbul 1987, s. 160-161; M. Kaya Bilgegil, *Edebiyat Bilgi ve Teorileri*, İstanbul 1989, s. 290-292.

İSMAİL DURMUŞ – M. A. YEKTA SARAÇ

LEFKOŞE

Kuzey Kıbrıs
Türk Cumhuriyeti'nin başşehri.

Beşparmak (Girne) dağlarıyla Karlıdağ (Trodos) arasında bulunan Mesarya (Mesaoria) ovasının ortasında ve Kanlıdere (Pedias) ırmağının iki tarafında denizden 150 m. yükseklikte kurulmuştur. Şehrin etrafı temelleri XIII. yüzyılda Lusignan hânedanı zamanında atılan, fakat 1567 yılında yıkılarak yeniden inşa edilen surlarla çevrilidir.

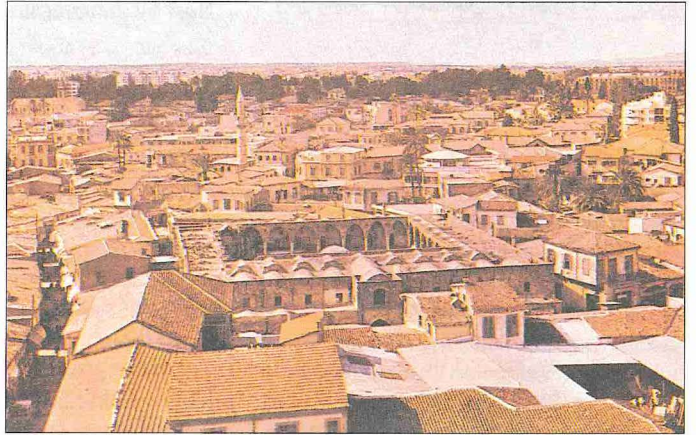
Kuruluş tarihi kesin olarak belirlenemeyen şehir önceleri Ledra, Bizans döneminde Levkosia adıyla anılmış, 1192'de Kıbrıs'ı Templier şövalyelerinden satın alan eski Kudüs kralı Guy de Lusignan tarafından başşehir yapılarak adı Nicosia'ya çevrilmiştir. Guy de Lusignan'ın kurduğu Kıbrıs Krallığı'nın Batı Roma İmparatorluğu tarafından tanınmasından ardından şehrin dinî ve siyasî açıdan bir Latin başşehrine dönüştürülmesi için yoğun bir imar ve iskân faaliyeti başlatıldı. Önce Katolikliğin adada hâkim mezhep haline getirilmesi amacıyla burada bir başpiskoposluk kuruldu; daha sonra başşehirde

başpiskoposluğa lâyık görkemli Saint Sophia Katedrali (şimdiki Selimiye Camii) yaptırıldı. Aynı zamanda Suriye ve civarından getirilen, içlerinde tüccar ve sanatkarların da bulunduğu göçmenlerle şehir nüfus yönünden takviye edildi. Bu faaliyetler sonucu Lefkoşe, XIII. yüzyılın başlarından itibaren önemli bir ticaret ve kültür merkezi haline geldi. 1211 yılında W. von Oldenburg burayı suru olmayan, kalesi muhkem şekilde yeni yapılmış, halkı refah içinde, evlerinin süslemeleri Antakya'ninkileri aratmayan kalabalık bir şehir olarak tasvir eder. 1350'de şehre gelen rahip Ludolf ise buradan dünyanın en zengin asilzadelerinin yaşadığı büyük bir şehir diye bahseder. Bu sıralarda zenginliği ve artan stratejik önemi, Lefkoşe'nin Doğu Akdeniz'in hâkim devletlerinin ilgisini çekmesine sebep olmuş, bir yıl kadar (1372) Cenevizliler'in elinde kaldığı gibi daha sonra da Memlük Sultanı Baybars tarafından haraca bağlanmıştır (1426). Buna rağmen şehrin zenginliği devamlı surette artmış ve eğer Felix Faber'in (1483) tasviri abartılı değilse kısa sürede dünyanın dört bir yanından hristiyan ve "kâfir" birçok tüccarın büyük çarşılarında Doğu'nun her türlü değerli taş, baharat ve kokularını sattığı bir Levant ticaret merkezine dönüşmüştür. Fakat bu durum uzun sürmemiştir; 1489'da adayı ele geçirerek Kıbrıs Krallığı'nı ortadan kaldıran Venedikliler tarafından bir ticaret kolonisinden ziyade askerî üs olarak görülmüş, XVI. yüzyılın başlarında nüfusunun azalmasına ve her yönden gerilemesine yol açmıştır.

Osmanlılar, 1570 yılı Temmuzunda Kıbrıs'ı almak için harekete geçtiklerinde fazla bir direnişle karşılaşmadıkları gibi kendilerini köle yerine koyan ve vergi oranlarını yükselten Venedikliler'den kurtulmak isteyen yerli halktan taraftar,

hatta fiilî destek bile buldular. Buna rağmen muhtemelen 25 Temmuz'da Lefkoşe önlerine gelen Osmanlı ordusu uzun süren şiddetli bir kuşatmadan sonra ancak 9 Eylül'de şehri ele geçirebildi. Fetihten sonra burada yeni oluşturulan Kıbrıs eyaletinin idare merkezi yapıldı. Osmanlılar, Venedikliler zamanında ihmale uğrayan ve önemini kaybeden Lefkoşe'nin gelişimini sağlamak için iskân ve ihyâ siyasetinin gerektirdiği idarî ve ekonomik tedbirleri hemen yürürlüğe koydular ve öncelikle Anadolu'nun çeşitli yerlerinden ve Suriye'den nüfus naklettiler (BA, MD, nr. 19, s. 334-335). Bu arada Ortodoks kilisesi tekrar açıldı ve Ortodoks reâyânın dinî-siyasî lideri (milletbaşı) olarak bir başpiskopos tayin edildi.

Osmanlılar'ın Kıbrıs'ta uyguladığı zorunlu iskân politikasının özellikle Lefkoşe'de başarıya ulaştığı görülmektedir. Çünkü fetihden on-on beş yıl sonra şehre gelen Batılı seyyahların anlattıkları buranın camii, türbe, çarşı ve mahalleleriyle herhangi bir Anadolu şehriden farksız bir görünüm aldığını ortaya koymaktadır. Fetihden bir yıl sonra yapılan tahrirde şehrin merkezindeki yedi mahallede 1100-1200 nüfusun (yaklaşık 212-235 hâne), kırsal kesimdeki 116 köy ve elli yedi mezraada ise yaklaşık 9000 kişinin (1786 hâne) yaşadığı tesbit edilirken 1596-1597'de şehrin toplam nüfusunun 4-5000 kadarı Türk olmak üzere 30.000'lere ulaştığı görülmektedir. Şer'iyye sicilleri üzerindeki çalışmalardan Türkler'le diğer unsurlar arasındaki farkın XVII. yüzyılda ortadan kalktığı, hatta XVIII. yüzyılın başlarında çoğunluğun Türkler'den oluştuğu öğrenilmekte ve 1850 tarihli bir vergi defterinden bu durumun XIX. yüzyılın ortalarına kadar sürdüğü anlaşılmaktadır (2097 hânedan 1057'si Türk, 1040'ı gayri müslim). İngilizler'in 4 Nisan 1881'de yaptık-

Lefkoşe'den
bir görünüş

ları sayımda ise 5653 (% 49) Ortodoks Rum, 5397 Türk (% 47), 181 Katolik, yetmiş sekiz Mârûnî, seksen sekiz Ermeni Gregoryen, doksan dört İngiliz Protestan ve yirmi iki yahudi olmak üzere toplam 11.513 nüfus tesbit edilmiştir. Böylece başlayan Türk nüfusundaki düşüş şehrin toplam nüfusunun artmasına rağmen günümüze kadar devam etmiştir. 1946 sayımında 34.485 olan şehir nüfusunun 10.330'u Türk'tü. 1960'ta Kıbrıs Cumhuriyeti kurulduğunda şehirde 19.823 Türk ve 40.769 Rum yaşıyordu. 1985 sayımında Lefkoşe'nin Türk kesiminin nüfusu 37.400 idi. 2003 tahminlerine göre Türk kesiminin nüfusu 45.800, Rum kesiminin ise 197.600'dür.

XVI. yüzyılda dünya ticareti ağırlığının Atlantik'e kayması, Venedikliler'in sıkı askerî yönetimi, sık sık yaşanan kuraklık ve çekirge saldırıları, büyük depremler (1480, 1542), veba salgınları ve Osmanlılar'ın Suriye ile Mısır'ı alarak ticaretin Halep üzerine kaymasına yol açmaları gibi sebeplerle, Lefkoşe fethedildiğinde ekonomik canlılığını ve zenginliğini tamamen kaybetmiş durumda idi. 1572 tarihli tahrir sonuçları da bu hususu doğrulamakta ve şehirden elde edilen gelirler toplamının sadece 150.000 akçe olduğunu göstermektedir. Fetihle birlikte Osmanlı Devleti bu kötü durumu değiştirmek için yoğun bir çalışma içine girdi. Bu çalışmanın olumlu sonuçlar verdiği ve şehrin XVII. yüzyılın ortalarına doğru ekonomik bakımdan canlandığı Dedoyn, Sandys ve Lithgow gibi Batılı seyahatçilerin anlattıklarının yanında mahkeme kayıtlarından ve narh listelerinden anlaşılmaktadır. Bu belgeler üzerindeki araştırmalar şehrin çevresinde yoğun bir ziraatın, şehirde de ticaret ve imalâtın varlığına işaret etmekte ve arpa, buğday, mısır, nohut, pamuk ve ipek, yoğurt, peynir, pekmez, yağ, suçuk, pastırma, üzüm, incir, zeytin, leblebi

Lefkoşe'de
Arap
Ahmed Paşa
mahallesindeki
eski Türk evleri

ve soğan gibi pek çok ürünün bol miktarda pazarlandığını göstermektedir. Şehir çevresinde tarım gibi hayvancılığın da çok geliştiği, debbağhanelerden alınan gelirlerdeki artıştan ve et fiyatlarının ucuzluğundan anlaşılmaktadır. Çeşitli atölyelerde ayakkabı, kumaş boyaları, yağ, mum ve sabun üretilmekteydi. Gerek üretim gerekse iç ve dış ticaret açısından en kazançlı ürünler pamuk, ipek ve şaraptı. Yün ve yünlü kumaşların ticareti sadece iç piyasaya dönüktü ve çok kârlıydı. Bütün bu faaliyetler Lefkoşe'yi bir finans merkezi haline getirmiş, çeşitli yerlerden gelen tüccarlar birbirleriyle borç alıp verme gibi ilişkilerde bulunmuşlardı. Sicil kayıtları, yoğun bir para alışverişinin hem yerli müslüman ve Rumlar arasında hem de yabancılar arasında yaşandığını göstermektedir. Kayıtlar, Türkler'in daha ziyade borç veren durumunda olduğunu ve Rumlar'ın yanında yabancılarla da ortaklık oluşturarak ithalât ve ihracat yaptıklarını ortaya koymaktadır. Buna karşılık bürokraside hıristiyanların daha faal olduğu kesindir. Millet sistemi çerçevesinde hıristiyanlardan vergi toplama işi kiliseye verildiğinden Rumlar arasında mütezim ve emin olanlara sık rastlanmaktadır. Ayrıca Lefkoşe'de mimar ve tercümanlar her zaman Rumlar arasından çıkmıştır.

Lefkoşe'de Osmanlı yönetimi boyunca sosyal hayatın özellikle sur içinde çok renkli ve uyumlu olduğu görülmektedir. Rum ve Türk çoğunluğun dışında Ermeni, yahudi ve Mârûniler'in de yaşadığı şehirde cemaatler arası ilişkilerde hoşgörünün ve iş birliğinin hüküm sürdüğü mahkeme kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmaktadır. 1580-1640 yıllarına ait davalardan sadece % 19'unun (532) cemaatler arasında, 1698-1726 yılları arasında da % 25'inin müslüman ve gayri müslimler

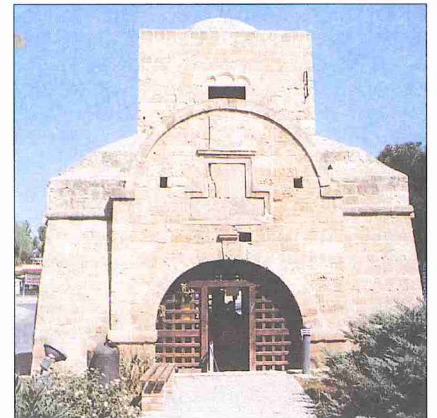
arasında cereyan etmesi bunu doğrulamaktadır. Şehirde özellikle Türk idaresi döneminde azınlık mahalleleri oluşmamış, XVIII. yüzyılın başlarında birkaç mahallede belirli bir etnik grubun çoğunluğuna rağmen müslüman ve gayri müslimler otuz bir karışık mahallede ve bitişik evlerde yan yana barış içinde yaşamışlardır. 1580-1640 yılları arasında Lefkoşe'de kaydedilen 378 emlak alım satımının seksen altısı cemaatler arasında gerçekleşmiştir.

Şehirde kadınlar sosyal hayata ve ticarete doğrudan katılmakta, ticarete bakan ortak, kefil veya kredi açan durumda olabilmekteydiler. Araştırmalara göre 100 kadından yirmisi ev sahibiydi. Müslüman veya hıristiyan kadınlar haksızlığa uğradığında doğrudan kadıya başvurabiliyordu.

Fetihten sonra Lefkoşe'de kurulan ve sayıları hızla artan vakıflar sosyal ve ekonomik hayatın vazgeçilmez unsurlarıydı. Şehrin su ihtiyacının büyük bir kısmı ve cami, medrese, çeşme ve köprülerin bakımlarıyla çalıştırılan personelin maaşları bu kurumlar tarafından karşılanmaktaydı. Kıbrıs'ın İngiliz yönetimine devredildiği 1878 yılında yirmi sekiz Türk okulunun bulunduğu Lefkoşe'nin eğitim hayatında da vakıfların rolü büyük olmuştur.

Lefkoşe, XX. yüzyılda genişleyerek daire şeklindeki surlarının dışına taşmaya başladı. 1963 çatışmalarından sonra Birleşmiş Milletler Barış Gücü tarafından şehir Türk ve Rum kesimi olmak üzere ikiye ayrıldı. Bu bölünme 1974 yılındaki Türk Barış Harekâtı neticesinde kesinlik kazandı. Sur içindeki eski şehrin daha büyük

Lefkoşe'de Cirne Kapısı

Lefkoşe'de Kumarcılar Hanı

bir bölümü Türk tarafında kaldı. Türk kesimiyle Rum kesimini birbirinden ayıran ve kabaca doğu-batı doğrultusunu izleyen Yeşil Hat Ermu caddesinin güneyini takip eder.

Lefkoşe'nin belli başlı tarihî eserleri arasında, 1567'de yeniden yaptırılan surlar dışında Saint Sophia Katedrali (Selimiye Camii), Saint Catherine Katedrali (Haydar Paşa Camii), Saint Augustin Kilisesi (Ömeriye Camii), Arap Ahmed Paşa Camii, Azîziye Tekkesi, Lefkoşe Mevlevîhânesi, Büyük Han, Kumarcılar Hanı, Büyük Hamam ve bedesten sayılabilir (geniş bilgi için bk. KIBRIS [Mimarî]).

BİBLİYOGRAFYA :

Kıbrıs Şer'iyye Sicilleri, nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 22, 23, 25, 61; BA, MAD, nr. 3211, 5878, 7836, 9893, 10163, 10306; BA, KK, nr. 5285, 5322, 5877, 6496, 7048; BA, MD, nr. 19, s. 334-335; BA, Askeriye, nr. 8743; BA, Rûznâmeç, nr. 1499, 1560; BA, A.NŞT, nr. 1258, 1262, 1355, 1383, 1421, 1422, 1424, 1438, 1441, 1442, 1444; BA, A.DVN, nr. 793; BA, Cevdet-İktisat, nr. 1090, 1107; BA, Cevdet-Adliye, nr. 1002, 1508, 1570, 1778, 2156, 2218, 2513; BA, *Mevkufat Defteri*, nr. 2551; TK, TD, nr. 64; H. Luke, *Cyprus under the Turks (1571-1878)*, Oxford 1921, tür.yer.; Halil İnalçık, "Kıbrıs'ta Türk İdaresi Altında Nüfus", *Kıbrıs ve Türkler*, Ankara 1964, s. 27-59; a.mlf., "Ottoman Policy and Administration in Cyprus After the Conquest", *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi: Türk Heyeti Tebliğleri*, Ankara 1971, s. 59-77; a.mlf., "A Note on the Population of Cyprus", *Journal for Cypriot Studies-Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, III/1, Gazimağusa 1997, s. 3-11; E. de Lusignan, *Description de toute l'Isle de Cypre*, Famagusta 1968, tür.yer.; Vergi H. Bedevî, "Kıbrıs Şer'i Mahkeme Sicilleri Üzerinde Araştırmalar", *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi: Türk Heyeti Tebliğleri*, Ankara 1971, s. 139-148; Halil Fikret Alasya, *Tarihte Kıbrıs*, Ankara 1988, tür.yer.; Kemal Çiçek, *Zimmis (Non-Muslims) of Cyprus in the Sharia Court: 1110/39 A.H./1698-1726 A.D.* (doktora tezi, 1993), Birmingham Univeristy, tür.yer.; a.mlf., "Living Together: Muslim-Christian Relations in Eighteenth-Century Cyprus as Reflected by the Shari'a Court Records", *Islam and Christian Muslim Relations*, IV/1, Birmingham 1993, s. 36-64; C. F. Beckingham, "The Cypriot Turks", *JRCAS*, XLIII/2 (1956), s. 126-130; Halil Sahillioğlu, "Osmanlı İdaresinde Kıbrıs'ın İlk Yılı Bütçesi", *TTK Belgeler*, IV (1967), s. 1-34; R. C. Jennings, "The Population, Taxation and Wealth in the Cities and Villages of Cyprus, According to the Detailed Population Survey (Defter-i Mufassal) of 1572", *JTS*, X (1986), s. 175-191; a.mlf., "Locust Problem in Cyprus", *BSOAS*, LI/2 (1988), s. 279-313; a.mlf., "Lefkoşa", *EI²* (İng.), V, 716-719; Nuri Çevikel, "1570-1571 Türk Fethi ile Kıbrıs'ta Meydana Gelen Toplumsal Değişim Hakkında Bir Tahlil Denemesi", *Journal for Cypriot Studies-Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, III/1, Gazimağusa 1997, s. 39-68.

KEMAL ÇİÇEK

LEFKOŞE MEVLEVÎHÂNESİ

Lefkoşe'de fetihten kısa bir süre sonra kurulan Mevlevî tekkesi.

Fethin tarihini anlatan Ârif Dede'nin Mevlevî oluşu dikkate alınarak Mevlevîliğin Kıbrıs'a 1571'de fetihle birlikte girdiği söylenebilir. Bazı kaynaklarda, dergâh binalarının Lefkoşe'de tekkede medfun Emine adlı bir hanımın bağışladığı arazi üzerine XVII. yüzyılda yapıldığı belirtilmekte, çeşitli arşiv belgelerinde ise tekke Arap Ahmed Paşa'nın vakıfları arasında zikredilmektedir. Mevlevîhânenen bahsedilen en eski belgelerden biri olan 1003 (1595) tarihli şer'iyye sicilinden, Girne Kapısı yakınlarındaki tekkenin Arap Ahmed Paşa vakıfları arasında bulunduğu, burada bir mesnevihananın görevli olduğu anlaşılmaktadır. Yine aynı belgede vakıf sahibinin tekkenin bahçesini halka mesire yeri olarak vakfettiği kaydedilmektedir. Bu bahçenin bir bölümü 1960'lı yıllarda şehitliğe dönüştürülmüşse de çarpık kentleşmeden burası da payını alarak beton yığını haline gelmiştir. 1016 (1607) tarihli diğer bir belgede ise mevlevîhânenin yerinin şehid Seyyid Ahmed Paşa'nın malı olduğu ve buraya Ferhad Paşa'nın emriyle mevlevîhâne inşa edildiği belirtilmektedir. Bu belgeye göre Ferhad Paşa'nın başvurusu üzerine Konya Âsîtânesi seccâdenişini Şeyh Ebûbekir tarafından Derviş Sâdeddin Lefkoşe Mevlevîhânesi'ne şeyh tayin edilmiştir. Bunun yanında mesnevi okuyan şeyhe 3 akçe, imama 2 akçe, müezzine 1 akçe ve diğer fukaraya 8'er akçe günlük vazife verilmesini şart koşan diğer bir vakfiye ile görev dağıtımı merasiminden bahsedilen bir başka belge de göz önüne alınarak Lefkoşe Mevlevîhânesi'nin XVII. yüzyılın başında teşkilâtını tamamlamış olduğu söylenebilir.

Tekkeye ilk şeyh olarak tayin edilen Sâdeddin Efendi'nin ardından sebebi bilinmeyen bir aradan sonra 1132'de (1720) Şeyh Sadri Dede postnişinliğe getirilmiş ve arkasından sırasıyla Kıbrıslı Şeyh Mustafa Siyâhî Dede, oğlu Ârif Efendi (ö. 1138/1726), Lefkoşeli Hızır Dede (ö. 1140/1727), Konya'dan Ârif Dede (ö. 1179/1765), Kıbrıslı Seyyid Abdullah Dede (bir yıl süre ile), Lefkoşeli Şeyh Mustafa Dede (ö. 1228/1813), Feyzullah Dede (ö. 1267/1851), Derviş Ali Dede ve Mustafa Saffet Dede (ö. 1311/1893-94) postnişin olmuştur. Adanın 1878'de İngilizler'e kiralandığı dönemde mevlevîhâneye yapılan şeyh tayin-

lerinde usulsüzlükler görülmeye başlanmıştır. 1894'te Saffet Dede'nin oğlu Mehmed Celâleddin Efendi'nin tayininde geleceğe aykırı olarak İstanbul'dan berat çıkarılmamıştır. Mevlevîhâneye büyük hizmetler veren Şeyh Mehmed Celâleddin Efendi 12 Eylül 1931'de vefat ettiğinde Kıbrıs İngiliz idaresine geçmiş, adadaki Türk vakıflarının yönetimi de İngilizler'in denetimine girmiştir.

Celâleddin Efendi'nin ölümünden sonra Türkiye'de dış hekimliği öğrenimi gören oğlu Saffet Bey adaya döndü. Saffet Bey, şeyhlik talebinde bulunmayıp sadece babasının idaresindeki vakıfların yönetiminin kendisine verilmesini istedi. Zamanın evkaf murahhası, yaptığı hizmetlerden dolayı kendisine İngiliz kraliyeti tarafından "sir" unvanı verilen M. Münir Bey, tekke vakıflarının gelirlerini İngiliz valisine bağlı Vakıflar İdaresi'nde tutmak için Saffet Bey'in isteğini reddetti. Bu sırada, Türkiye'de tekke ve zâviyelerin kapatılması üzerine Konya'dan Halep'e nakledilen çebeilik makamında bulunan Muhammed Bakır Çelebi mevlevîhânenin postnişinliğine Selim Dede Efendi'yi tayin etti. Ancak M. Münir Bey dergâhı mühürleterek Selim Dede'nin posta oturmasına engel oldu. Konunun *Masum Millet* gazetesinde millî mesele haline dönüştürülmeye çalışılması üzerine Selim Dede'nin dergâhtaki görevi maaş karşılığı üstlenmesine izin verildi. Tekkenin vakıflarının yönetimi ise İngiliz idaresinde kaldı. Selim Dede Efendi 1953 yılında vefat edince çebeilik makamı onun yerine oğlu Cemaladdin Efendi'yi tayin etmek istediyse de İngiliz idaresi görevi Kıbrıslı Hâfiz Şefik

Lefkoşe Mevlevîhânesi'nin semâhânesi

